

Tiedekunta/Osasto Fakultet/Sektion – Faculty Eläinlääketieteellinen tiedekunta		Laitos Institution – Department Kliinisen hevos- ja pieneläinlääketieteen laitos	
Tekijä Författare – Author ELK Meri Niilo-Rämä			
Työn nimi Arbetets titel – Title Idiopaattinen epilepsia suomenpystykorvalla – Epilepsiakohtausten kliininen kuva			
Oppiaine Läroämne – Subject Diagnostinen kuvantaminen ja neurologia			
Työn laji Arbetets art – Level Lisensiaatin tutkielma		Aika Datum – Month and year 11/2007	Sivumäärä Sidoantal – Number of pages 34
Tiivistelmä Referat – Abstract Epileptiset kohtaukset ovat koirien yleisin neurologinen ongelma. Yleisin diagnoosi on idiopaattinen epilepsia. Idiopaattisessa epilepsiassa koirilla voi esiintyä useita erityyppisiä kohtauksia. Sairauden ilmenemisessä ja kliinisessä kuvassa voidaan havaita vaihtelua eri koirarotujen välillä. Suomenpystykorvilla on pitkään epäilty esiintyvän epilepsiaa enemmän kuin koirilla keskimäärin ja epilepsian uskotaan olevan rodun yksi vakavimmista terveysongelmista. Kyseessä olevan tutkimuksen tavoitteena oli selvittää idiopaattisen epilepsian vallitsevuus ja sairauden erityispiirteet suomenpystykorvalla. Tässä työssä keskitytään erityisesti kohtausten kliiniseen kuvaan osana laajempaa suomenpystykorvien epilepsiatutkimusta. Työ koostuu kirjallisuuskatsauksesta ja tutkimusosasta. Kirjallisuuskatsaus käsittelee yleisesti koiran idiopaattista epilepsiaa sekä erityisesti kohtausten kliinistä kuvaa ja aiheesta tehtyjä tutkimuksia eri koiraroduilla. Suomenpystykorvien epilepsiatutkimus toteutettiin laajan kyselytutkimuksen avulla. Yhteensä 5960 kyselylomaketta lähetettiin suomenpystykorvien omistajille vuosina 2003 ja 2004. Vastauksia saatiin 2299 kappaletta. Tutkimukseen otettiin mukaan 2143 koiraa. Epilepsiaa sairastavia koiria oli 141. Näiden koirien omistajille tehtiin puhelinhaastattelu. Haastattelujen tarkoituksena oli saada yksityiskohtaista tietoa sairauden kehityksestä ja epilepsiakohtausten kliinisestä kuvasta näillä koirilla. Epilepsiaa sairastavat koirat saivat ensimmäisen kohtauksen keskimäärin kolmen vuoden ikäisenä, mikä on tyypillistä idiopaattisessa epilepsiassa. Koirista 85 %:lla esiintyi osittaisia kohtauksia, jolloin kohtausten ensimmäiset kliiniset merkit viittasivat vain toisen aivopuoliskon osallisuuteen. Kohtaukset yleistyivät sekundaarisesti 54 %:lla koirista. Osittaisia kohtauksia saavista koirista 70 %:lla kohtaukset luokiteltiin monimutkaisiksi eli niihin liittyi heikentynyt tajunnan taso. Kohtausten alkuvaiheessa ja kohtausten jälkeen suurimmalla osalla koirista havaittiin poikkeavaa käyttäytymistä (mm. levottomuus, omistajan luokse hakeutuminen, piiloutuminen, sekavuus). Kohtausten aikana esiintyneistä motorisista oireista yleisimpiä olivat heikkous, pärinä sekä toonis-klooniset oireet (jäykkyys ja tahattomat lihasnykäykset). Koirista 75 %:lla esiintyi autonomisia oireita, joista yleisimpiä olivat kuolaaminen, oksentaminen ja virtsarakon kontrollin menetys. Kohtausten esiintymistiheys oli keskimäärin neljä kohtausta vuodessa ja esiintymistiheys nousi tutkimuksen aikana vain harvoilla koirilla. Pääosin epilepsiaa sairastavat suomenpystykorvat pystyivät siis elämään normaalia elämää.			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords koira, idiopaattinen epilepsia, kohtaus, osittainen, fokaalinen, yleistynyt, kliininen kuva			
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited Viikin tiedekirjasto			
Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information Työn ohjaajat: ELL Ranno Viitmaa, Dipl.ECVN Sigitas Cizinauskas Työn johtaja: Prof. Marjatta Snellman			